

Dibi

overwegende dat de bouw van megastallen een ongewenste ontwikkeling is;

verzoekt de regering, een norm in te stellen voor het maximale aantal gehouden dieren per bedrijf en deze voor te leggen aan de Kamer,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Dibi. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 59 (31389).

De heer **Dibi** (GroenLinks): De reden van deze motie is gelegen in het feit dat de minister veel te vrijblijvend is ten aanzien van de megastallen. In een aantal antwoorden zegt zij wel dat zij tegen varkensflats is, maar als je haar vervolgens vraagt waarom zij tegen de varkensflats is en wat zij eraan gaat doen, zegt zij dat ze niet twintig hoog mogen zijn. Ik meen dat de minister iets actiever zou moeten zijn in deze discussie. Er zijn ontzettend veel aanvragen ingediend voor uitbreiding en nieuwbouw van varkensflats. Het is de vraag of dat wenselijk is. Daarom vraag ik dan ook aan de minister of zij deze ontwikkeling wenselijk acht. Wij weten allemaal wat voor problemen dit geeft met de uitstoot van broeikasgassen en dierenwelzijn. Ik verwacht van de minister dat zij iets actiever is en niet alleen maar naar de gemeenten, de provincies, de ondernemers en de bewoners verwijst. Zij moet ook zelf haar verantwoordelijkheid nemen. Dit dient ook onderdeel uit te maken van het rijksbeleid.

Ook mijn laatste motie gaat over de bio-industrie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het welzijn van dieren in de veehouderij het beste gegarandeerd wordt bij productiemethoden die klimaat en milieu ontzien, namelijk de minder intensieve veehouderij;

constaterende dat de minister van LNV dit voorjaar bij de evaluatie van het kabinetsprogramma Schoon en Zuinig aan de Kamer duidelijk moet maken hoe de landbouwsector zijn klimaatdoelen gaat halen;

verzoekt de regering, bij deze evaluatie met een plan van aanpak te komen waarmee op korte en lange termijn een aanzienlijke reductie van de uitstoot van broeikasgassen in de landbouwsector bereikt kan worden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Dibi en Van der Ham. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 60 (31389).

De heer **Dibi** (GroenLinks): Tot slot: in het debat tussen de Kamer en de minister viel het mij op dat de minister ontzettend terughoudend was in het tegemoetkomen aan

de Kamer, vooral de oppositie. Zelfs een amendement, volgens mij van mevrouw Van Velzen, om te regelen dat er over een aantal jaar een evaluatiemoment komt, heeft zij afgeraden. Ik vind dat bizar. Wij hebben te maken met een wet die voortkomt uit een aantal andere wetten die zelf nooit zijn geëvalueerd en waarvan de belangrijkste stamt uit 1992. Zoveel jaren later kent die wet nog steeds heel veel open einden. Nu wil de minister bij het nieuwe wetsvoorstel geen lessen trekken uit het verleden. Zij gaat niet evalueren. Dan vraag ik mij af of dat komt omdat de minister het er inhoudelijk mee oneens is of omdat zij denkt: het komt van de oppositie en dus doe ik het niet. Op dat punt van het debat dacht ik: deze minister wil gewoon moeilijk doen.

De **voorzitter**: De heer Ormel stelt één afrondende vraag.

De heer **Ormel** (CDA): Deze laatste opmerking zegt meer over de bijdrage van de heer Dibi dan over de minister. Het ging in het amendement van mevrouw Van Velzen om een evaluatie die niet eens in de vijf jaar maar eens in de vier jaar zou plaatsvinden. Het was geen kwestie van ofwel wel een evaluatie ofwel geen evaluatie. In het wetsvoorstel staat: eens in de vijf jaar. Mevrouw Van Velzen wil eens in de vier jaar.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Ik heb juist gezegd: over de vraag of het nu vijf of vier jaar is, kunnen wij het nog eens worden. Mijn vraag was om het periodiek te evalueren. Het ging erom dat je niet na vijf jaar zegt: nu willen wij niet meer weten hoe een wet tot stand komt en hoe die werkt.

De **voorzitter**: Oké. De verduidelijking is er.

De heer **Dibi** (GroenLinks): Dat is meteen ook mijn reactie op de interruptie van de heer Ormel. Wij wilden juist onderhandelen met de minister. Ons idee was niet onze eigen wil te gaan opleggen, nee, wij wilden zoeken naar een manier om ervoor te zorgen dat deze wet wel goed geëvalueerd wordt en om ervoor te zorgen dat deze maatregelen niet voor niets worden genomen. Het zou de minister sieren als zij de oppositie iets meer tegemoet zou komen.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De **voorzitter**: Daarmee zijn wij gekomen aan het eind van de tweede termijn van de Kamer. Zoals met de leden is afgesproken, zal de tweede termijn van de minister op een later tijdstip plaatsvinden.

De vergadering wordt van 19.45 uur tot 20.45 uur geschorst.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 29 september 2009 over **evaluatie (super)snelrecht jaarwisseling**.

De **voorzitter**: Ik heet de minister van Justitie hartelijk welkom in dit huis voor de democratie.

□

De heer **Teeven** (VVD): Voorzitter. Het is goed dat collega Ormel er is. Daarmee is het quorum gehaald. Wij hebben vorige week gesproken over de evaluatie van het supersnelrecht en het snelrecht, zoals tijdens de afgelopen jaarwisseling op een aantal plaatsen in Nederland is toegepast. De ontwikkelingen rond dat snelrecht zijn op zich positief. De minister gaat er ook mee door. Hij gaat het op allerlei plaatsen in Nederland, bij negentien arrondissementen, invoeren.

Er is wel een probleem. Als iemand een bekennende verklaring aflegt en er verder geen onderzoek noodzakelijk is, als iemand gewoon een vaste woon- of verblijfplaats heeft en geen criminele antecedenten heeft, als hij dus geen veelpleger is, is er ondanks dat de ernst van het delict met zich mee kan brengen dat iemand gedetineerd zou moeten blijven, geen grond om iemand langer vast te houden. Het College van procureurs-generaal heeft tot nu toe een aantal malen aan de regering duidelijk gemaakt dat dit in de praktijk problemen oproept. Voorzitter, het zal u niet onbekend zijn dat wij vandaag in de Kamer de eerste termijn van de behandeling van een wetsvoorstel hebben gehad, waarbij dit probleem ook optreedt. Als krakers niet kunnen worden geïdentificeerd en ze hun naam niet geven, maar wel bekennen dat ze hebben gekraakt, als ze ook nog ergens in een woonplaats zijn ingeschreven en niet vluchtgevaarlijk zijn, dan kun je ze eigenlijk niet vasthouden. Ook in die situatie zou het wel eens zinnig kunnen zijn om iemand te kunnen dagvaarden met een pasfoto op de dagvaarding, zodat je hem kunt vasthouden tot de zitting tien dagen later. Dat is op dit moment niet mogelijk in Nederland. Dat is een ernstige omissie in een serieus lik-op-stukbeleid. Collega De Roon van de PVV en ik delen die vrees. Daarom dienen wij de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat bij een strafzaak waar het onderzoek is afgerond, er sprake is van een vaste woon- of verblijfplaats van de verdachte en geen sprake is van (criminele) antecedenten bij de verdachte een onmogelijkheid bestaat om voorlopige hechtenis toe te passen;

overwegende dat er bij de toepassing van (super)snelrecht direct een verruiming noodzakelijk is van de regeling van voorlopige hechtenis om een effectief lik-op-stukbeleid in de volle omvang mogelijk te maken;

overwegende dat vanuit de dagelijkse praktijk bij herhaling is aangegeven, vanuit het Openbaar Ministerie, dat deze verruiming van de regeling van voorlopige hechtenis onontbeerlijk is voor de praktijk van alledag;

verzoekt de regering, artikel 67a Wetboek van Strafvordering aan te vullen met een bepaling dat een uitgebrachte dagvaarding voor een (super)snelrechtzitting op zichzelf een grond is voor een bevel tot voorlopige hechtenis in de zin van artikel 67 Wetboek van Strafvordering,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Teeven en De Roon. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 7 (32123-VI).

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

□

Minister **Hirsch Ballin**: Voorzitter. De motie van de heer Teeven en De Roon ligt in het verlengde van een discussie die wij tijdens het algemeen overleg hebben gevoerd. Ik heb er toen op gewezen dat de berichten van het OM over de toepassing van het snelrecht niet zonder meer de conclusie rechtvaardigen dat er een probleem is in verband met de toepassing van de voorlopige hechtenis. Het is echter wel waar dat dit punt door het OM onder de aandacht is gebracht. De heer Teeven heeft dit een- en andermaal opgemerkt.

In het algemeen overleg heb ik al doen blijken dat er wat mij betreft ruimte is om te kijken naar hetgeen de voorlopige hechtenis kan bieden. Die toezegging staat recht overeind en moet ook worden gezien in relatie tot andere ordemaatregelen die kunnen worden getroffen. Ik wijs op het wetsvoorstel dat nu bij de Eerste Kamer aanhangig is en dat bedoeld is om in acute situaties te kunnen ingrijpen, hetzij door het OM, hetzij door de burgemeester.

Deze toezegging en de relatie tot andere maatregelen geven aanleiding om nu niet stante pede te concluderen tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering, zoals omschreven in de motie van de heren Teeven en De Roon. Ik meen dat de heer Teeven dat in het algemeen overleg ook zag. Die omschrijving van de wijziging van het Wetboek van Strafvordering zou trouwens onmiddellijk bedenkingen oproepen omdat er geen relatie is gelegd met een inhoudelijk criterium, maar alleen met een processuele handeling, namelijk het dagvaarden voor de supersnelrechtzitting. In het licht van artikel 5 EVRM en de jurisprudentie daarover lijkt mij dat een materiële omschrijving van de belangen die erbij in geding zijn en die vrijheidsbeneming zouden rechtvaardigen respectievelijk een materiële omschrijving van het strafvorderlijk vereiste zoals nu het geval in artikel 67 en artikel 67a van het Wetboek van Strafvordering nodig zou zijn om dit goed te bepalen. De aanvulling van artikel 67a zoals hier omschreven, kan ik niet omhelzen. Ik heb al eerder gezegd en ik bevestig graag bij deze gelegenheid dat wij met het onderwerp bezig zijn en dat de Kamer daarover bericht zal krijgen.

Voorzitter. Dit zo zijnde, moet ik de motie met deze specifieke vraag ontraden. De meer algemene vraag of wij hieraan in het belang van de supersnelrechtzitting willen werken, heb ik allang met een volmondig "ja" beantwoord. Ik vind de supersnelrechtzittingen belangrijk. Het Openbaar Ministerie is ermee bezig. Wij hebben voor de komende jaarwisseling voorzieningen voor de vier grootste gemeenten en de arrondissementen die daarbij horen.

De heer **Teeven** (VVD): Ik hecht eraan op te merken dat deze motie niet alleen ziet op supersnelrecht, maar ook op het normale snelrecht, juist op de situaties die ik bij het indienen van de motie beschreef. Daarbij kan deze

Hirsch Ballin

bepaling dienstbaar zijn. De minister heeft vorige week tijdens het algemeen overleg ook deze woorden gesproken. Dat is voor mij aanleiding geweest om nog eens even in de wet te duiken en in de oorspronkelijke toelichting op artikel 67a. Ik ben van mening – ik wil graag weten hoe de minister daarover denkt – dat er op zich in artikel 67a geen materieel criterium genoemd hoeft te worden. Er moet een verbinding zijn met de materiële criteria in artikel 67. Artikel 67a vraagt niet om een materiële duiding. Anders dan de minister ben ik van mening dat er geen sprake is van strijdigheid met de artikelen 5 en 6 EVRM. Ik vind het jammer dat de minister de motie ontraad. Ik denk dat hij haar juist een beetje zou moeten omhelzen. Hij zou ook kunnen zeggen: ik neem hier even de tijd voor en ik ben blij met deze uitspraak van de Kamer voor een effectief lik-op-stukbeleid.

Minister **Hirsch Ballin**: Uiteraard waardeer ik de manier waarop de heer Teeven dit onderwerp benadert. De manier waarop de gronden voor voorlopige hechtenis worden omschreven in artikel 67a, is een vertaling van de dringendheid die vereist is in het verlengde van artikel 5 EVRM. De heer Teeven heeft er natuurlijk gelijk in dat ik de haakjes om het woord "super" nog niet had beluisterd toen hij de motie voorlas. De relatie die wordt gelegd met snelrechtzitting of supersnelrechtzitting zegt nog niet welke zaken op de snelrechtzitting of supersnelrechtzitting worden gebracht.

Wat dus recht overeind staat, en waarvan ik op mijn beurt hoop dat de heer Teeven het zou willen omhelzen, is mijn toezegging om naar het onderwerp te kijken en te bezien wat nodig is in verband met een goede toepassing van de Rotterdamse praktijk. Deze motie, die op dit moment de conclusie trekt dat het op die manier in artikel 67a moet worden omschreven, kan ik echter niet omhelzen. Ik bepleit dus dat de Kamer het houdt op wat ik in het AO heb gezegd en hier graag bevestig.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Wij zullen aanstaande dinsdag over de ingediende motie stemmen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren, de Wet op de rechterlijke organisatie en enige andere wetten in verband met de herziening van de functie- en bezoldigingsstructuur voor rechterlijke ambtenaren (31822).**

De **voorzitter**: Ik heb de minister van Justitie zojuist al welkom geheten. Ik geef als eerste het woord aan mevrouw Van Vroonhoven-Kok.

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Van Vroonhoven-Kok** (CDA): Voorzitter. Onze verhouding met de rechterlijke macht is dubbel. De politiek mag zich niet te veel met rechterlijke uitspraken

bemoeien en toch voelen wij ons zo betrokken en verantwoordelijk dat wij vergaande uitspraken soms niet kunnen laten. Over individuele zaken horen wij ons rustig te houden, maar over de rechtspraak an sich kunnen wij best een mening hebben. Het is denk ik ook de taak en de verantwoordelijkheid van de rechtspraak en de politiek om elkaar over en weer scherp te houden. Dit om te voorkomen dat ieder op zijn eigen territorium monopolie heeft. Montesquieu had het over de machten die elkaar in evenwicht houden door een systeem van checks and balances. Wij moeten elkaar scherp houden, maar binnen de grenzen die wij onszelf gegund hebben. Wij hebben niet voor niets nauwkeurig opgeschreven waar de rol van de politiek ophoudt en die van de rechterlijke macht begint. In wetten als de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren – wetten die wij vandaag bespreken – staat precies waar de zeggenschap van de politiek eindigt en die van de rechtspraak begint. Wil de politiek greep houden op de kwaliteit van de rechtspraak, dan dienen wetsvoorstellen als deze zorgvuldig tegen het licht gehouden te worden. In deze wetsvoorstellen schuilen namelijk de instrumenten die wij onszelf hebben aangereikt.

De minister wil het rechterlijk apparaat aantrekkelijker maken voor mensen die er werken. Dan is het ook belangrijk dat je carrière kunt maken. Inherent aan het rechter zijn was of is dat je dat bent tot in lengte der dagen. Ik ben het met de minister eens dat je tegenwoordig weinig mensen meer treft die daar genoeg voldoening uit putten. Je wilt tenslotte toch blijven groeien. Er is begrip in het CDA-kamp voor de wens om het rechterlijk apparaat aan de eisen van deze tijd aan te passen. Toch hebben wij ook zorgen. Gaan wij naar een systeem waarbij je niet meer alleen op basis van ervaring doorgroeit, maar waarbij de ambitieuze rechters langszij kunnen komen? Op zich is dat wel goed, maar wat een karakteromslag zal dat betekenen voor het apparaat. Brengt dat niet al te veel onrust met zich mee? Is de minister niet bang dat deze voorstellen meer concurrentie tot gevolg zullen hebben tussen rechters? Wat gaat er gebeuren met de sfeer van collegialiteit die zo belangrijk is? Rechters moeten niet bang hoeven te zijn dat een controversiële houding of uitspraak hun carrière schaadt. Hoe kan de minister dat garanderen?

De CDA-fractie vindt het prima dat het straks makkelijker is om door te stromen naar nieuwe functies. De aantrekkelijkheid van de nieuwe functie zou echter moeten liggen in een nieuwe inhoudelijke uitdaging die wordt geboden. Wij zijn echter bang dat de promotie vooral zit in nieuwe bestuursverantwoordelijkheden. Dat mag niet gebeuren. In de zorg en het onderwijs hameren wij juist op de professionaliteit, de beroepseer en het vakmanschap. Datzelfde zal ook voor rechters moeten gelden. De minister is daar niet bang voor, zegt hij, omdat de reshuffle juist in het teken staat van de kwaliteit van de rechtspraak. Met deze uitleg is mijn fractie nog niet geheel gerustgesteld. Ik vraag de minister nogmaals hoe hij bewerkstelligt dat binnen dat nieuwe loon- en functiegebouw in de rechtspraak de beroepseer centraal blijft staan.

De heer **Teeven** (VVD): Als je het wetsvoorstel goed leest, zie je dat er een rangorde wordt aangegeven, zowel bij de staande als de zittende magistratuur. De senior officier A en de vicepresident A worden daarbij